

За уредником г. С. Цуцкер
а.с.с.

ВАРДАР

КАЛЕНДАР

ЗА ПРОСТУ ГОДИНУ

1885.

КОЈА ИМАТ 365 ДНИ

ГОДИНА ЧЕТВРТА

ВО БЕЧ

Цена једен грош

1652/5

ВАРДАР

КАЛЕНДАР

ЗА ПРОСТУ ГОДИНУ

1885.

КОЈА ИМАТ 365 ДНИ

ГОДИНА ЧЕТВРТА

ВО БЕЧ

Цена једен грош

м
Δ

Знамените годиње.

Од створења света по нашем	7392
Од створења света по латинском	5868
Од створења света по еврејском	5646
Од потопа	5131
Од вавилонске куле	4683
Од царства Александра Македонског	2214
Од како је Јулије Цезар календар дотерао	1930
Од како је роден Ристос	1885
Од како је издан Цариград	1563
Од раскола јерменског	1446
Од како се родио Муамед	1307
Од Егре (бегаше Муамедово) во Медини	1263
Од како сме дошли (Срби) в овије земје	1249
Од како су Срби поразили Бугарског цара Пресјама	1046
Од како су Срби поразили бугарског цара Бориса	1043
Од како сме се покретили	1027
Од како су Срби поразили бугарског цара Симеуна	958
Од смрти македонског цара Самуила	867
Од раскола источне и западне цркве	834
Од смрти Немањине (св. Симеуна Мироточивог)	685
Од смрти св. Саве Немањина	648
Од смрти св. Краља Милутина Немањина	565
Од како су Срби поразили Бугаре на Велбужду (Костендишу)	555
Од како је пронајден барут	550
Од смрти војводе Реље Крилатице	542
Од како погibe војвода Момчило	540
Од пада српског царства на Косову 15. Јунија 1389	496
Од смрти Марка Краљевића и деспота Константина (1394 године)	491
Од како је пронајдена штампа	445
Од пада Цариграда 29. Маја 1453	432
Од како се наша Америка	393

Од раскола лутеранског	858
Од новог календара	304
Од како саде духан (тутун) во Еврона	295
Од како се 40.000 породица преселише из Старе Србије под патривом Чарпојевићем во Аустрију	195
Од како је роден Њ. В. султап Абдул Амид	43
Од како је роден Њ. В. Краљ српски Милан	31
Од закњажења Њ. В. Милана Обреновића	18
Од зацарења Њ. В. султана Абдул Амида	10
Од закраљења Њ. В. краља Милана	4

Месечине четвртине

Новина ☉

Прва четвртина ☾

Плна месечина ☽

Погибел ☾

Помрачувања

Слнце ће се помрачит два поти. Првин 4 марта, неће се коде нас видети.

Другош ће се помрачит 27 августа, ни тогаш неће се видети код нас.

Месечина ће се помрачит два поти. Првин 8 марта од 3 сахата 58 м. до 7 сах. по пладне и ће се видит коде нас; и по други пот 12 септемврија и неће се видит и коде нас.

Четири годишња времениња

Пролето настајет 9. Марта. Слице во знак овна,
Ден и ноћ рамни.

Лето настајет 9. Јун. Слице во знак рака. Ден
је најголем.

Есен настајет 11. Септемврија. Слице во знак
терезије. Пак су ден и ноћ рамна.

Зима настајет 10. Декемвр. Слице во знак јарца,
Ноћ најголема.

Пасхалија.

Индикт	13
Круг слнца	1
Круг месечине	2
Мрсници	дни 27
Месни поклади	Јануарија 27
Сирни поклади	Фебруарија 3
Цветници	Марта 17
Велик-ден	Марта 24
Спасов-ден	Маја 2
Духови	Маја 12
Петрови поклади	маја 19
Петров пост	дни 40

Ј А Н У А Р

имат 31 дан

В.	1	Обр. Хр. Вас. (п. год.)
С.	2	Силвестар папa римски
Ч.	3	Пр. Малахије и Горд.
П.	4	Соб. 70 А. и пр. Теокт.
С.	5	Тео. и Теоп (водоност)
Н.	6	Вод. (Крст. Христ.)
П.	7	Сабор Јов. Крститеља
В.	8	Борѣ. и преп. Домника
С.	9	Моченик Полијевкто
Ч.	10	Глиг. нис. и пр. Домит.
П.	11	Архиепископ Теодос.
С.	12	Моченица Татијана
Н.	13	Моч. Ерм. и Стратоник
П.	14	Сава I. арх. епископ
В.	15	Павле тив. и Јов. кол.
С.	16	Синдир апост. Петра
Ч.	17	Антоније велики
П.	18	Атан. и Ђ. патр. Мак.
С.	19	Макарије Мис. и Арс.
Н.	20	Велики Евтимије
П.	21	Исп. Мак. и моч. Неоф.
В.	22	Ап. Тимот. и м. Анаст.
С.	23	Св. м. Клим. и м. Агатап
Ч.	24	Преп. мајка Ксенија
П.	25	Глигорије Богослов
С.	26	Преп. Ксенофон и др.
Н.	27	Преп. мош. Ј. Зл. М. и.
П.	28	Преп. Јеврем Сирин
В.	29	Пр. мошти Игњ. св.
С.	30	Три јер. Вас. Глиг. Ј.
Ч.	31	Врачи. Кир и Јов.

Мене месечине.

☾ Новина 4. во 9 с. 42 мин. пре пладне.

☾ Прва четвртина 12 во 2 сах. 32 м. на јутро.

☾ Плна месечина 18 во 5 сах. 25 м. вече.

☾ Погубел 25. во 11 сах. 43 м. ноћа.

Слице се родит 1. Јануара во 7 сах. 15 мин. се смирит во 4 сах. 25 мин.

Слице се родит 31 Јан. во 6 сах. и 55 мин. се смирит во 5 сах. 5 минута.

ФЕВРУАР

ИМАТ 28 ДНИ

П.	1	Предир. моч. Тривун
С.	2	Сретеније
Н.	3	Сим. бог. и Ана пророк
П.	4	Исидор илуисијски
В.	5	Моченица Агатија.
С.	6	Вукола владика змир.
Ч.	7	Парт. влад. ламп. пр. Л
П.	8	Тодор страт. пр. зах.
С.	9	Моч. Нићифор и Пан.
Н.	10	Аралампије
П.	11	Ђур. крат. вал. Тод. А.
В.	12	Арх. Сава II и М. ант.
С.	13	Сим. мир. (Стев. Нем.)
Ч.	14	Ђир. слав. ап. Акс. и.
П.	15	Апостол Онисим.
С.	16	Моченик Памф и др
Н.	17	Великомученик Тод Т.
П.	18	Лав папа римски
В.	19	Апост. Архипа.
С.	20	Лав владика катан.
Ч.	21	Преподобни Тимотије
П.	22	Маврикије и Танасије
С.	23	Полик. вл. змир.
Н.	24	I и II обр Ј. К. М. пок.
П.	25	Патр. цариград. Тара.
В.	26	Архиј. Газе Порфирије
С.	27	Прокопије Декаполита
Ч.	28	Исповедник Василије

Мене месечине.

☾ Новина 3 во 3 сах. 27 мин. јутро.

☾ Прва четвртина 10. во 11 сах. 37 мин. пре пладне.

☾ Плна месечина 17 во 5 сах. 6 мин. јутро.

☾ Погибел 24. во 8 сах. вечер.

Слице се родит 1 фебр. во 6 сах. 54 м. се смирит во 5 сах. 6 м

Слице се родит 28 фебр. во 6 сах. 11 мин. се смирит во 5 сах. 49 мин.

М А Р Т

имат 31 ден

П.	1	Моч. Евдок. (Летник)
С.	2	Исах. моч. Евт. Сирн.
Н.	3	Мачен. Евтропија. Кл.
П.	4	Преп. Ђерас. јордан
В.	5	Маченик Конон
С.	6	42 моченик в Аморија
Ч.	7	Василе влад. херсон
П.	8	Тод. чудот. от Т. Т.
С.	9	40 Маченика
Н.	10	Моченик Кодрат и др.
П.	11	Софрон. патрик Јерус.
В.	12	Теофан исповедник
С.	13	Пр. мош. Нић. пат. К.
Ч.	14	Преподоб. Венедикто
П.	15	Агап. моч. и дружина
С.	16	Моч. Савин и папа
Н.	17	Цвети. (улаз. Хр. у Јер.
П.	18	Ђирило архијеп. јерус
В.	19	Хрис. и Дарије моч.
С.	20	В ман. с. Сав. убиј. оци
Ч.	21	Владика Јаков
П.	22	Свештеномоч. Василије
С.	23	Преподобни моч. Никон
Н.	24	Велик ден
П.	25	Велик ден. Блавест.
В.	26	Велик ден трећи д.
С.	27	Преп. Матрона солунс.
Ч.	28	Иларијон млади
П.	29	Влад. Арет. Марк и Ѓ
С.	30	Јован писац лествице
Н.	31	Ипат. мачен. влад. ган

Мено месечине

☾ Новина 2. 4 сах.
43 мин. вечер.

☾ Прва четвртина
11. во 6 сах. 29 мин.
вечер.

☾ Плна месечина
18 во 5 сах. 46 мин.
по пладне.

☾ Погибел 26 во 3
сах. 48 м. по пладне

Слнце се родит 1.
марта во 6 сах. 9 м.
се смирит во 5 сах.
51 мин.

Слнце се родит 9.
марта во 6 сахат. се
смирит во 6 сах.

Слнце се родит 31
марта во 5 сах. 19 м.
се смирит во 6 сах.
40 минута.

А П Р И Л

имат 30 дни

П.	1	Марџа Еџипћанка
В.	2	Преподоб. Тит чудотвр.
С.	3	Преп. Никита испов.
Ч.	4	Препод. Ђорџ. Малејан
П.	5	Моч. Клавдија и држ
С.	6	Евтихије архп. костр.
Н.	7	Ђорџија влад. митил.
П.	8	Ирод. и друж. от 70 ап.
В.	9	Маченик Евпсихије.
С.	10	Мач. Терентије и друж.
Ч.	11	Свештеном. Антип. вл.
П.	12	Васил. епис.
С.	13	Артемон свешт.
Н.	14	Аристархо.
П.	15	Маченик Крисћентије
В.	16	Агапија Ирина и Хијон
С.	17	Симеон свештенотмачен
Ч.	18	Јов. препод. и Јов. мач
П.	19	Свештеном. Пафнутије
С.	20	Теодор Трихни
Н.	21	Епископ Јануарије
П.	22	Теодор сићеот
В.	23	Ђурџев ден (Биљаро)
С.	24	Јелисавета преп. и ч.
Ч.	25	Еванђелист Марко.
П.	26	Свештенотмач. Васил.
С.	27	Арх. Јанић.
Н.	28	Девет мачен. у Тизнику
П.	29	Васил. вла. црногорски
В.	30	Апостол Јаков.

Мене месечине

☾ Новица 3 во 6 сах 57 мин. на јутро

☾ Прва четвртина 10. во 26 мин. в полноћа.

☾ Плн мееец 17 во 7 сах. 20 мин. на јутро.

☾ Погибел 25. во 9 сах 49 мин. на јутро

Слице се родит 1 апр. во 5 сах. 18 м. се смирит во 6 сах. 42 мин.

Слице се родит 30 апр. во 4 сах 37 мин. се смирит во 7 сах. 23 мин.

М А Ј

имат 31 ден.

С.	1	Пророк Јеремија
Ч.	2	Спасов ден.
П.	3	Тимотије и Мавра мач.
С.	4	Мач. Пелаг.
Н.	5	Великомачен. Ирина.
П.	6	Јован многотрпец
В.	7	Акаџија и Кодратмач.
С.	8	Апо. еванђ. Јован бог.
Ч.	9	Св. Ник. (летни) пр. И.
П.	10	Апостол. Симон. Рев.
С.	11	Ђурил и Методије
Н.	12	Духови
П.	13	Дуови втори ден
В.	14	Дуови трећи ден —
С.	15	Царевић Димит. моск.
Ч.	16	Тодор освештени.
П.	17	Андро. и Јунија апос.
С.	18	Петар и др.
Н.	19	Свештено. Патрићије
П.	20	Моченик Талалеја
В.	21	Костатин и Јелена.
С.	22	Моченик Василије
Ч.	23	Испове. Михаја епис
П.	24	Симеон в чудот. Брду
С.	25	Треће обрет. гл. прет.
Н.	26	Апостол Карпо
П.	27	Моченик Еладија
В.	28	Свешт. Евтих еп.
С.	29	Моченица Теодосија
Ч.	30	Преподобни Исаџија.
П.	31	Моченик Еремија

Мене месечине

☉ Новина 2 во 2 сах. 23 мин вечер.

☾ Прва четвртина 9 во 6 сах. 51 мин. на јутро.

☾ Пли месец 16. во 9 сах. 37 мин. вечер.

☾ Погибел 25 во 1 сах. 10 мин. на јутро.

Слнце се родит 1. маја во 4 сах. 35 мин. се смирит во 7 сах. 25 мин.

Слнце се родит 31. маја во 4 сах. 9 мин. се смирит во 7 сах. 51 мин.

Ј У Н И Ј А

имат 30 дни.

С.	1	Мач. Јустин
Н.	2	Ниџиф: исповед. кост.
П.	3	Моченик Лукинијан
В.	4	Митроф. арх. кост.
С.	5	Епис. Дорот. Тир св.
Ч.	6	Преп. Иларион нови
П.	7	Св. Теод. еп.
С.	8	Теодор Стратилат
Н.	9	Кирило
П.	10	Тимотије влад. пруски
В.	11	Апост. Врт. и Варн.
С.	12	Преп. Онуф. и Петар
Ч.	13	Моченица Акилина.
П.	14	Пр. Елис. и Мет. арх.
С.	15	Цар Лазар (Видов ден)
Н.	16	Тр. влад. амат. чудот.
П.	17	Моч. Манојло, Савил
В.	18	Моченик Леонтије
С.	19	Апостол Јуда
Ч.	20	Свешт. Методија еп.
П.	21	Моч. Јулијан тарс.
С.	22	Свешт. Евс. еписк.
Н.	23	Моченица Агрипина
П.	24	Иван ден
В.	25	Препод. моч. Феброн.
С.	26	Давид солунски
Ч.	27	Пр. Сампсон гостир
П.	28	Пр. мош. безм. Ђир. I.
С.	29	Пет. ден Пет. и Пав.
Н.	30	Соб. 12 ап. Св. Пав.

Мене месечине.

☾ Прва четвртина
7 во 2 сах. 54 мин.
с вечера.

☾ Пли месец 15. во
24 мин. полноћа.

☾ Погибел 23. во 1.
сах. 31 мин. по пладне.

☾ Новина 30. во 6
сах. 21 мин. јутро.

Слнце се родит 1.
јун. во 4 сах. 9 мин.
се смирит во 7 сах.
51 мин.

Слнце се родит 9.
јун. во 4 сах. 8 мин.
се смирит во 7 сах.
52 мин.

Слнце се родит 30.
јун. во 4 сат. 16 мин.
се смирит во 7 сах.
44 мин.

Ј У Л И Ј А

имат 31 ден.

П.	1	Кузман и Дамјан
В.	2	Пол. честн. пој. Бог.
С.	3	Јаћинто моч. и Анат.
Ч.	4	Андрија Јер. кр. еп.
П.	5	Атанас. Светог. и чуд.
С.	6	Препод. Сисоја Велик.
Н.	7	Велм. Ђириј. Недеља
П.	8	Великом. Прокопије
В.	9	Свештен. Панкр. еп.
С.	10	Јермен. Нап. 45 мач.
Ч.	11	М. Ев. Рус. књ. Олга
П.	12	Мач. Прок и Илар.
С.	13	Саб. Арх. Гавр. и Ст.
Н.	14	Апос. Ак. и Јосиф с
П.	15	Мач. Ђирик и Јулита
В.	16	Свештено. Атиногеп
С.	17	Вел. Мар. Огн. Мар.
Ч.	18	Маченик Емилијан
П.	19	Препод. Дијо и Мак.
С.	20	Илин ден.
Н.	21	Сим. Хрис. пр. Сал. Ј.
П.	22	Марија Магдалина
В.	23	Свеш. Фока и пр. Јез.
С.	24	Великом. Христина
Ч.	25	Ус. св. Ане Б. мајке
П.	26	Петков ден
С.	27	Великомоч. Пантелија
Н.	28	Пр. Ник. Тим. и Пар. а.
П.	29	Мч. Кал. и Теодета
В.	30	Мајка Анђ. десп. Ст.
С.	31	Прав. Евдок. (Покл.)

Мене месечине.

☾ Прва четвртина
7. во 1 сах. 24 мин.
јутро.

☾ Пли месец 15 во
3 сат. 28 мин. јутро.

☾ Погибел 22. во 11
сах. 1 мин. ноћи.

☾ Новица 29. во 1
сах. 1 мин. по пладне.

Слнце се родит 1 јул.
в 4 сах. 16 мин. се
смирит во 7 сах 44 мин.
Слнце се родит 31.
јул. во 4 сах. 52 мин.
се смирит во 7 сах.
8 мин.

А В Г У С Т

имат 31 ден

Ч.	1	Напр. крста Макевеја
П.	2	Пр. мошти Стев. арх.
С.	3	Преп Ис. Дал. и Фауст
Н.	4	7 деца во Ефесу
П.	5	Мч. Ефс. и Фавије н.
В.	6	Преображење
С.	7	Преп. моч Дометије
Ч.	8	Испов. Емилијан еп.
П.	9	Апостол Матија
С.	10	Арх. и мч. Лаврент.
Н.	11	Евило дијакон и моч.
П.	12	Моч. Фотије и Анпѣ.
В.	13	Исповедник Максим.
С.	14	Пр. Мих. претп. Бог.
Ч.	15	Усп. пр. Бог. (вл. Б.)
П.	16	Св. Р. Рнс. и Дим. мч.
С.	17	Моченик Мирон.
Н.	18	Моч. Флоро и Лавро
П.	19	Мч. Анд. Стр. и др.
В.	20	Пророк Самуило
С.	21	Ап. Тад. и моч. Васа
Ч.	22	Моченик Агатоник
П.	23	Апостол Лупо
С.	24	Свештен. Евтихије
Н.	25	Враћ. мошт. ап. Варт.
П.	26	Мч. Нат. и Андријан
В.	27	Преподобни Пимен
С.	28	Црни Мојсије
Ч.	29	Одсеч. гл. прет. Јов.
П.	30	Саб. ерп. прос. и уч.
С.	31	Чесни појас Богор.

Мене месечине.

☾ Прва четвртина
5. во 2 с. 52 мин. вечер.

☾ Пли месец 13. во
6 сах. 31 мин. вечер.

☾ Погибел 21. во
6 сах. 20 мин. јутро

☾ Новина 27 во 9
сах. 49 мин. вечер.

Слице се родит 1
авгус. во 4 сах. 50
мин. се смирит во 7
сах. 7 мин.

Слице се родит 31
авг во 5 сах. 39 м.
се смирит во 6 сах.
21 минут.

СЕПТЕМВРИЈА

имат 30 дни.

Н.	1	Инд. нова год. С. Бог.
П.	2	Мч. Мам. и Јов. пат.
В.	3	Јанић. II. пр. патр. ср
С.	4	Вавила и пр. Мојсија
Ч.	5	Прорек Зарија
П.	6	Сп. чуда од Арх. Мих.
С.	7	Пр. Бог. вл. новг. Соз.
Н.	8	М. Богор. (Рождество)
П.	9	Јаћ и Ана и мч. Сев.
В.	10	Мч. Минод. Мит. и Н.
С.	11	Преподобна Тодора
Ч.	12	Свештен. Автоном
П.	13	Осв. храма Ристовог
С.	14	Крстовден (Пост)
Н.	15	Моченик Нићита
П.	16	Пр. мочен. Евфимија
В.	17	Моч. Соф. и дружина
С.	18	Евм. епископ чудот.
Ч.	19	Моч. Тр. Сав. и Дор.
П.	20	Вм. Евст. и дружина
С.	21	Аи Кодрат и пр. Јона
Н.	22	Свештеном. Фока еп.
П.	23	Зач. преч. крститеља
В.	24	Првомоченица Текла
С.	25	Срђ и Јефр. препод.
Ч.	26	Св. Ј. б. ап. и Јеванђ.
П.	27	Моч. Калист. и друж.
С.	28	Исп. Харитон и Варух
Н.	29	Миољ ден. пу. Ђирјак
П.	30	Свеш. Григор. еписк.

Мене месечине.

☾ Прва четвртина
4. во 7 сах. 20 мин.
јутро.

☾ Пли месец 12 во
9 сах. 15 мин. јутро.

☾ Погубел 19. во
58 мин. во пладне.

☾ Новица 26. во 8
сах. 37 мин. на јутра.

Слнце се се родит 1.
септ. во 5 сах. 41 мин.
се смирит во 6 сах. 19
мин.

Слнце се родит 11.
септ. во 6 сах. се сми-
рит во 6 сах.

Слнце се родит 30
септ. во 6 сах. 31 мин.
се смирит во 5 сах.
29 мин.

ОКТОВРИЈА

имат 31 ден.

В.	1	Ап. Анан. и Ром. пев.
С.	2	Свешт. Ђипр. и Јуст.
Ч.	3	Свм. Дим. арнопаг.
П.	4	Деспот Ст. Штиљан.
С.	5	Моченица Харитина
Н.	6	Апостол Тома.
П.	7	Моч. Сергије и Вакхо
В.	8	Преподобни Целагнје
С.	9	Десп. Ст. (Бранк. III.)
Ч.	10	Мч. Евлам. и Евламп.
П.	11	Ап. Филии пр. Теофан
С.	12	Моч. Пр. Тар. Андр.
Н.	13	Моч. Кар. Пап. м. Аг.
П.	14	Петков ден
В.	15	Моченик Лукнјан
С.	16	Лонгин Стотник
Ч.	17	Пророк Осија
П.	18	Ев. Лука и Петар црног
С.	19	Јован риљ. От. Прохор
Н.	20	Велм. Арт. и Герасим
П.	21	Преподобни Иларион
В.	22	Чуд. Артем. и 7 деце
С.	23	Пр. Јаков брат Бож.
Ч.	24	Моч. Арета и друж.
П.	25	Моч. Марћ. и Мартир
С.	26	Великомоч. Димитрије
Н.	27	Моченик Нестор
П.	28	Арх. Ар. I. Ст. Сав.
В.	29	Пр. Анастас. и Аврам.
С.	30	Кр. сри. Мил. м. Зин.
Ч.	31	Стахије, Амил.

Мене месечине.

☾ Прва четвртна 4. во 2 сах. 26 мин. јутро.

☾ Плн месец 11. во 10 сах. 28 мин. ноћа.

☾ Погибел 18. во 7 сах. 3 мин. вечер.

☾ Новина 25. во 10 сах. 8 мин. ноћа.

Слнце се родит 1. окт. во 3 сах. 31 мин. се смирит во 5 сах. 29 мин.

Слнце се родит 31. окт. во 7 сах. 16 мин. се смирит во 4 сах. 44 мин.

НОВЕМБРИЈА

имат 30 дни.

П.	1	Без. Кузман и Дамјан
С.	2	Моѳ. Аѳин. и друж.
Н.	3	Аѳен. Јосиф и Антала
П.	4	Јоанић. и Никандар
В.	5	Мч. Галак. и Епист.
С.	6	Ис. Павле архијеп.
Ч.	7	Мелит. 33 моченика
П.	8	Собор Арх. Михаила
С.	9	Моч. Онис. и Порфир
Н.	10	Ерас. Олим. од 70 ап.
П.	11	Кр. слепче Ст. Деч.
В.	12	Јован милос. архијеп.
С.	13	Јован Златоусти
Ч.	14	Ап. Филип (Бож. покл.)
П.	15	Гур. Самон и Ав. моч.
С.	16	Јеванђелист Матеја
Н.	17	Чуд. Григор. еписк.
П.	18	Моч. Платон и Роман
В.	19	Пр. Авднје и Варлам
С.	20	Пр. Ваведенија Прок.
Ч.	21	Вавед. бог. (пречиста)
П.	22	Фил. и Аифија ап.
С.	23	Кн. р. Алекс. певски
Н.	24	Климен. папа римски
П.	25	Великом. Екатарина
В.	26	Ал. Стубник и Никон
С.	27	Влм. Јаков Персиј.
Ч.	28	Свм. Ст. и мч. Ирп.
П.	29	Пар. и Филумен моч.
С.	30	Ап. Андреја првозв.

Мене месечине.

☾ Прва четвртина
2. во 11 сах. 5 мин.
ноћа

☾ Плн месец 10. во
10 сах. 45 мин. пре
пладне.

☾ Погибел 17. во 3
сах. 3 мин. на јутро.

☾ Новина 24. во. 2
сах 22 мин. после пл.

☾ Слице се родит 1.
нов. во 7 сах. 17 мин.
се смирит во 4 сах. 43
мин.

☾ Слице се родит 30.
нов. во 7 сах. 44 мин.
се смирит во 4 сат. 16
мин.

ДЕКЕМВРИЈА

имат 31 дан.

Н.	1	Пророк Наум
П.	2	Цар Ур. срп. пр. Анак.
В.	3	Пророк Софоније
С.	4	Вам. Вар. Јов. Дам.
Ч.	5	Сава просвештени
П.	6	С. Ник. епис. мирски
С.	7	Аврос. еп.
Н.	8	Преподобни Патаније
П.	9	Света Ана
В.	10	Десп. срп. Јов.
С.	11	Данил Стубник
Ч.	12	Чудотвор. Спиридон
П.	13	Евстрат. и дружина
С.	14	Мч. Тирс и др. Матер.
Н.	15	Свешт. Елевтерије
П.	16	Пророк Анђеј
В.	17	Пр. Данил и Ананије
С.	18	Мч. Севас. и друж.
Ч.	19	Арх. срп. Данило II.
П.	20	Свм. Игњат. Богоп.
С.	21	Муч. Јулијана Оцеви
Н.	22	Вел. Атанасија Фарм.
П.	23	10 мч. крит. (ноћ кол.)
В.	24	Мч. Евђенија (Бад.)
С.	25	Рождество Х. (Божић)
Ч.	26	Собор Богородичин
П.	27	Стеван архд. први м.
С.	28	20 хиљ. мч. во Ник.
Н.	29	14 хиљ. св. руљина
П.	30	Преп. муч. Анисија
В.	31	Преподобна Мелана

Мене месечине

☾ Прва четвртина
2. во 7 сах. 27 мин.
вечер.

☾ Пли месец 9. во
10 сах 4. мин. ноћа.

☾ Погибел 16 во 1
сах. 27 мин. пладне

☾ Новица 23. во
3. сах. јутро.

☾ Прва четвртина
30. во 25 мин. пред
пладне.

Слнце се родит 1 дек.
во 7. сах. 45 мин. се
смирит во 4 сах. 15
мин.

Слнце се родит 10
дек. во 7 сах. 46 мин.
се смирит во 4 сах.
14 мин.

Слнце се родит 31
дек. во 7 сах. 36. мин.
се смирит во 4 сах.
24 мин.

Срби и Бугари у Македонији.

У Македонији били су од вајкада Словени. Све да и не узимамо старе Траке за Словене, опет се може доказати, да има хиљада и шест стотина година, како су Словени у Македонији настањени. Али они нису били од једнога племена, него су се делили на неколико племена, која су се међу собом разликовала нешто језиком, а нешто оделом, као што и данас видимо да се словенска племена међу собом разликују говором и оделом, премда је ова разлика тако малена, да странцу и не пада у очи, него држи, да су сви македонски Словени једнога и истог племена. У том имају право у толико, што су сви од заједничке словенске крви.

Ово су та словенска племена у Македонији, која су већином и данас сачувала своја стара имена:

Малешовци, у Малешовској планини на Струми;

Сираковци, десно на Струми, до серескога поља, од Беласице до Мелника;

Пијанци, на реци Брегалници око Штипа, на горњем Вардару и Струмици; тим се именом (Пиони, Пеони) звало једно племе у том пределу још пре Христа;

Дибрани, на реци Дриму и језеру охридском,

Мијаци, под планином Корабом на реци Радки; тим именом (Мпиони, Меони) звало се тамо једно племе још пре Христа;

Шопи, на горњој Струми; тим именом (Сапаји) звало се тамо једно племе још пре Христа;

Брејаци, око Прилипа Велеса Битоља, у Тиквешу;
 Пољанци, у горњој Дибри;
 Бабуни, на планини Бабуни;
 Копановци, око Скопља и Куманова;
 Поливаковци (Горњи и Доњи Пољанци), у Моглени
 и око Острова, Водена и Његуша, код Вардар Јеница.
 Аризвановци, на језеру Буткову;
 Мрвацци, између Сера, Валовишта, Неврокопа;
 Арјани, између Неврокопа и Татар-Пазарџика.

На ова маћедонска словенска племена наслањали су се у Тесалији Велегостићи, а у Епиру Војнићи, који су данас изгубили готово сасвим своју словенску народност.

Ови маћедонски Словени у прве били су под Римљанима, али већ у шестоме столећу после Христа (пре хиљаду и триста година) ослободише се и били су независни скоро четири стотине година. Колико су они били јаки, види се отуда, да су 587. године отели Јеладу и држали је 218 година.

Године 679. прешли су Дунав Бугари. Они су били народ турскога племена, говорили су језиком који је сродан био турском језику, били су турске вере и обавијали су главу чалмом.

Питома и богата Маћедонија мампла је грабљиве Бугаре непрестано и 811. године дигне бугарски цар Крум велику војску, страшно опустоши Тракију и Маћедонију и одвуче многи народ у робље у Бугарску. Опет 850. године попове Бугари своје пљачкање и пустошење по Маћедонији. Цар бугарски Симеон ос-

воји 918. године Македонију од Грка, који су дотле Словене македонске покорили били; али Симеон није имао у својим рукама све градове македонске, поименце није отео од Грка македонско приморје. Симеон умре 927. године, а македонски Словени отму се 963. године од Бугара и оснују своје царство, које је под Шишманом, Самуилом, Радомиром и Владиславом трајало до 1018. године, а тада опет падне Македонија под Грке.

Међутим су Грци 971. године разорили бугарско царство на Дунаву и тек 1186. године опет се Бугари ослободе од њих. И ово ново бугарско царство набахивало је на Македонију. Тако су Бугари око 1195. године продрли са дивљим Куманима до Сера. Од 1197. до 1207 године пустошили су Бугари са Куманима Македонију и силали су плен односиле, те су узели један комад Македоније на горњем Вардару са градом Просеком; али 1207. године, Македонци Словени под својим народним кнезом Добромиром Стрезом, који је независно владао на Струмици, протерају помоћу српскога великог жупана Стефана Немањића Бугаре из Просека на Вардару. Наскоро епирски деспот Тодор освоји Македонију, а кад Тодора 1230. године победи бугарски цар Јован Асен, дође скоро сва Македонија (осим Солуна) под Бугаре, но већ 1246. године поврате је Грци. Бугарски цар Михаило Асен покушао је 1254. године, да отме Македонију од Грка, но по трогодишњу рату мораде се оставити своје намере. Око 1263. године бугарски

цар Константин Асен (Србин, род Немањићима) покуша такође, да Македонију добије за Бугарску, он узме Скопље, Пореч, Полог и све до Прилипа, али брзо мораде све Грцима повратити.

Никад после тога није Македонија видела Бугаре.

Кад приберемо све ово, онда излази, да је у Македонији било Словена на четири стотине година пре но што су Бугари преко Дунава прешли; да је Македонија тек 811. године први пут видела Бугаре, који тада нису били крштени, него су Мухамеду клањали, нису још били пословењени, и у Македонију су дошли да убијају, пале и робе; да су Бугари 850. године опет опустошили Македонију; да су Македонци 918. године пали под Бугаре, али већ 963. године да су се ослободили; да су Бугари и после у пљачку ишли у Македонију, те су 1197. године један комад на горњем Вардару отели, али већ 1207. године Македонци су их помоћу Срба отерали; да су Македонци 1230. године опет дошли под Бугаре и 1246. године опет се њих опростили, а после ове године никад више Бугари нису владали ни стопом земље у Македоније.

Кад зберемо све, онда излази, да је Македонији, скоро сва под Бугарима била од 918 до 963. године, дакле за 45 година; затим један комад од Македоније био је под њима од 1197 до 1207. године, дакле за 10 година; по трећи пут била је већина Македоније под Бугарима од 1230 до 1246. године, дакле за 16 година. Свега дакле господовали су Бр-

гари у Маћедонији само за 71 годину, и то све у велике размаке, и увек су Маћедонци свом силом гледали да их се курталишу.

Самуилово царство није било бугарско, макар да се са политичних разлога звало бугарско. Бугарско царство маћедонских Словена толико је било бугарско, колико је царство византијско или немачко било римско.

Откуда онда у Маћедонији Бугари? Откуда језик маћедонских Словена да је бугарски? То би само онда могло бити, кад би се рекло, да је сваки Словенин уједно и Бугарин, што би посве неумесно било.

Да видимо сада Србе у Маћедонији.

Пре 1250 година дошли су Срби од Карпата преко Дунава и добили су од грчкога цара земље да се населе у јужној Маћедонији и северној Тесалији (од прилике у крају између мора, Авретхисара, Бабуне, Костура и Олимпа). Главно легло било им је на тесалској Бистрици (Инци Карасу) и ту су саградили Српчиште (Сервију). После се већина тих Срба пресели на Дунав, али је велик део и даље остао у Маћедонији и делио је судбину своје маћедонске браће. Али Срби у Маћедонији много су оснажени били, кад је под Немањом српска држава на северу почела да цвета. Већ под Немањом продрло је српско оружје у Маћедонију и са српском државом би спојен Штип, Скопље, оба Полога. Краљ Радослав Промукли такође размакне на ону страну српске границе; али св. краљ Милутин Немањић узме 1281.

године сву северну Маћедонију, Овче Поље, Злетово, Пиванац и продре до Сереса и Тесалије; наскоро узме Дибру, Кичево, Пореч Свети краљ Стефан Дејански отме од Грка 1330 године Велес, Просек, а после четири године узме краљ Душан Охрид, Прилип (где је саградио краљевске дворове), Костур, Струмицу, Лерин, Жељезник, Воден. Године 1340. Душан је држао сву Маћедонију, само град Солун остао је у грчким рукама. Године 1346. Душан отме Сер и опари се као цар Србљем и Грком. Све до Месте било је српско, к томе Арбанашка, Епир, Акарнанија, Тесалија; а Бугарска му је била платежна.

Велики ратови српски са Турцима испали су срећно за Турке. И Маћедонија пређе из српских руку под турску власт, под којом је и данас.

Да сведемо.

Срби станују у Маћедонији већ 1250 година. У другој поли дванаестог столећа била је северна Маћедонија у држави Немањинској; после сто година била је трећина Маћедоније у српској краљевини, а после даљих педесет година цела је Маћедонија била саставни део српске државе. Кад се ова распала на мање делове, била је Маћедонија скоро сто даљих година под српским својим земаљским господарима, докле је Турци посве не покорнше.

Ако је дакле до народа и језика, Срби се могу у Маћедонији рачунати као староседеоци, јер остали тамошњи Словени дошли су у Маћедонију нешто раније од њих. Ако је пак до државе, Маћедонија је

које од чести, које целокупна била без прекидања три стотине и педесет година српска држава и време Немањина било је златно време за Македонију.

Шта онда хоће Бугари у Македонији, у коју су долазили само да плачкају и да робе, а над којом су у размаку од 350 година владали једва 70 година, и то са великим претрзавањем?

Ко погледа на положај Македоније, тај ће одма морати рећи да ни Бог није казао, да она буде бугарска. Зато је сва мука Бугарима залуду. Македонија не може бити бугарска; она нити је била, нити јесте, нити ће бити бугарска.

Цар Лазар и Царица Милица

Цар Лазаре сједи за вечеру,

Покрај њега царица Милица;

Вели њему царица Милица:

„ Цар-Лазаре, српска круно златна!

„ Ти полазиш сјутра у Косово,

„ С' собом водиш слуге и војводе,

„ А код двора никог не остављаш,

„ Царе Лазо, од мушкијех глава,

„ Да ти може књигу однијети

„ У Косово и натраг вратити;

„ Одводиш ми девет миле браће,

„ Девет браће, девет Југовића!

„ Остави ми брата бар једнога,

„ Једног брата сестри од заклетве.“

Мало време за тим постојало,
 Ал' ето ти Југовић Војина,
 И он води цареве једеке,
 Покривене са сунџом златом,
 Она под њим увати кулаша,
 И склопи му руке око врата,
 Па и њему стаде говорити :

„ О мој брате Југовић Војине !
 „ Цар је тебе мене поклонио,
 „ И тебе је благослов казао,
 „ Да даш једек коме тебе драго,
 „ Да останеш са мном у Крушевцу,
 „ Да имадем брата од заклетве.“

Вели њојзи Југовић Војине :

„ Иди, сестро, на бијелу кулу !
 „ Не бих ти се јунак повратио,
 „ Ни цареве једеке пустио,
 „ Да бих знао, да би погинуо ;
 „ Идем, сејо, у Косово равни,
 „ За крст частин крвцу прољевати,
 „ И за вјеру с браћом умријети.“

Пак поћера коња на капију.
 Кад то виђе царица Милица,
 Она паде на камен студени,
 Она паде, пак се обезнани ;
 Ал' ето ти славнога Лазара,
 Када виђе госпођу Милицу,
 Удрише му сузе низ образе ;
 Он с' обзире с десна на лијево,

Те дозивље слугу Голубана :

„ Голубане, моја вјерна слуго !

„ Ти одјаши од коња лабуда,

„ Узми госпу на бијеле руке,

„ Иак је носи на танану кулу ;

„ Од мене ти Богом просто било !

„ Немој ићи на бој на Косово,

„ Већ остани у бијелу двору. “

Кад то зачу слуга Голубане,

Проли сузе низ бјело лице,

Па одсједе од коња Лабуда,

Узе госпу на бијеле руке,

Однесе је на танану кулу ;

Ал' свом срцу одољет' не може,

Да не иде на бој на Косово,

Већ се врати до коња лабуда,

Посједе га, оде у Косово.

Кад је сјутра јутро освануло,

Долећеше два врана гаврана

Од Косова поља широкога,

И падоше на бијелу кулу,

Баш на кулу славнога Лазара.

Један гракће, други проговара :

„ Да л' је кула славног кнез-Лазара ?

„ Ил' у кули нигђе никог нема ?

То из куле нико не чујаше,

Већ то чула царица Милица,

Па излази пред бијелу кулу,

Она пита два врана гаврана :

„ Ој Бога вам, два врапа гаврана,
 „ Откуда сте јутрос полећели?
 „ Нијесте ли од поља Косова?
 „ Виђесте ли двије силне војске?
 „ Јесу ли се војске удариле?
 „ Чија ли је војска задобила?“

Ал' говоре два врапа гаврана :

„ Ој Бога нам, царице Милице!
 „ Ми смо јутрос од Косова равна,
 „ Виђели смо двије силне војске,
 „ Војске су се јуче удариле,
 „ Обадва су цара погинула;
 „ Од Турака нешто и остало,
 „ А од Срба и што је остало,
 „ Све рањено и пскрвављено.“

Истом они тако бесјеђаху,
 Ал' ето ти слуге Милутина,
 Носи десну руку у лијевој,
 На њему је рана седамнаест,
 Вас му коњиц у крв огрезнуо;
 Вели њему госпођа Млица :

„ Што је болан! слуго Милутине?
 „ Зар издаде цара на Косову?“
 Ал' говори слуга Милутине :

„ Скин' ме, госпо, са коња витеза,
 „ Умиј мене студенom водицом.
 „ И залиј ме црвенијем вином.
 „ Тешке су ме ране освојиле.“
 Скиде њега госпођа Млица,

И уми га студенoм водицoм,
 И зали га црвенијем вином,
 Кад се слуга мало повратио,
 Пита њега госпођа Милица :

„ Шта би, слуго, у пољу Косову ?
 „ Ђе погибе славни кнеже Лазо ?
 „ Ђе погибе стари Југ-Богдане ?
 „ Ђе погибе Милош војевода ?
 „ Ђе погибе Вуче Бранковићу ?
 „ Ђе погибе Бановић Страхинџа ?“

Тада слуга поче казивати :

„ Сви осташе, госпо, у Косову.
 „ Ђе погибе славни кнез Лазаре,
 „ Ту су многа копља изломљена,
 „ Изломљена и турска и српска,
 „ Али више српска него турска,
 „ Бранећ', госпо, свога господара,
 „ Господара, славног кнез-Лазара
 „ А Југ ти је, госпо, погинуо
 „ У почетку, у боју првoме.
 „ Погибе ти осам Југовића,
 „ Ђе брат брата издати не шћеде,
 „ Докле гође један тедијаше;
 „ Још остаде Бошко Југовићу,
 „ Крсташ му се по Косову вија,
 „ Још разгони Турке на буљаве,
 „ Као соко тице голубове.
 „ Ђе огрезну крвца до кољена,
 „ Ту погибе Бановић Страхинџа.

- „ Милош ти је, госпо, погинуо
 „ Код Ситнице код воде студене,
 „ Бено многи Турци изгинули ;
 „ Милош згуби турског цар Мурата
 „ И Турака дванајест хиљада :
 „ Бог да прости, ко га је родио!
 „ Он остави спомен роду српском,
 „ Да се прича и приповиједа,
 „ Док је људи и док је Косова.
 „ А што питаш за проклетог Вука,
 „ Проклет био и ко га родио !
 „ Проклето му племе и кољено !
 „ Он издаде цара на Косову
 „ И одведе дванаест хиљада,
 „ Госпо моја, љутог оклопника.“

Домовина

Ако некогаш видите човека, да презират своју домовину, знојте да је тој човек лош и расипан, и да му неје дато да знојет за онаја слас и за она занос шчо будит во нас оваја блага реч домовина.

А шчо је това домовина ?

Домовина сме сви мије шчо једнаку говориме, једнако руво носиме, једни адети имаме, једнаку сведен држимо; шчо једнаку и плачемо и пејемо ! Домовина су наши родитељи, деца, роднина, пријатељи, наши стреји и дедовски гробови; све шчо нам је мило, све је то домовина.

Домовина ни дават повој и крошни, таја ни дават и гроб коде ља легнет наша коска да се одморит и да се смирит до века до коски дедовски и до оније шчо су ни најмили. Домовина гледат наши први играчки, прве радости а и први тоги; онаја чујет наше прошчење и последњи издисај.

Кога и ајван шчо је ајван венејет ако се преместит из свога завичаја, како может човек да не тогуват за своју домовину? Макар како човек да се наместит и да се устрешит на туђина, пак ља паметуват и ља здишет за онеја место коде шчо се родил и коде шчо је бил дете. На туђина неје мило човеку ни слнце, ни месечина, ни ветор, ни вода, све му се чинит да је тамо инаку. Који не милуват место коде шчо се родил, тој не знојет ни шчо је слободија ни шчо је убавина. А ако је наше место нестрешно, ако је заробено, ако је убијено, тога требет ушче повеће да го милуваме, да го жалиме и да печалиме да го ослободиме и да го откаариме. Сламеница је помила во своје место, отколи сарај на туђина, затова требет да страдаме и мије ако ни страдат место коде шчо сме се родили. Ако друг друга не остават во невоља, како можеме да са оставаме кот и огниште во невоља а мије да идеме на друго место да се фодулиме? Требет да знојеме да је по убаво и по арно да си човек умрет во своје место отколи да жнуват во туђо: по арна је своја смрт отколи туђ живот! Да се чуваме, да се не мелезиме со Цинцари и со Блгари. Мијаци и Брсјаци браћа су близнаци, који су имали

своја царшчина и своји краљеви и цареви и пак ћа
имајет ако Бог да: коде шчо је једнош текла вода,
пак ћа течет, саде со трпење а не со сила и со
гараз. Да си чуваме доламу шчо су је носили наши
цареви, да си чиниме *Сведен* шчо нам је дал Бог и
останало од наши краљеви, да се молиме Богу за на-
шег краља и да слушамо нашег цара: оту ниједен цар
не желит лошо земји и народу. Е сега добро виденије!

Под пенџери-те.

Стојанке, мори, Стојанке !
Стојанке, бела Врањанке !
Кога те мајка родила,
На што је оком водила ?
Да ли на с'нце сјајано ?
Или јабланче танано ?
Бре, гиди данум Стојанке !
Стојанке, бела Врањанке !
Јас ли те гледам кроз мале,
У тија дан-фес, шалваре,
Где тихо минаш у дворе,
Како еленче кроз горе :
Не знајам ништо за себе.
Бре леле ! леле, момиче !
Момиче, зумбул девојче !
Погибох, душо, за тебе !
Кога ти видим две очи,

Две тамне очи, две noci,
 Капа сам много на тебе,
 Јас да те водим за себе,
 На куд ми мајка живије,
 Да ми те она милује,
 Да живиш како гдија,
 Да гучеш како кумрија.

Бре, гди цанум Стојанке!
 Стојанке, бела Браћанке!

Приказна

Лисица се осветила вуку.

Једна лисица умеси од земље погачице, и кад их испече, намаза их медом, пак онда с тим погачицама дође тучарима и заште једно туче од њих а она да им да медених погачица. Тучари јој не хтедну дати тучета, него јој кажу да иде свињарима, па ће јој они дати прасе. Онда она отиде свињарима, и заште од њих једно прасе, а она њима да да медених погачица. Свињари јој не хтедну дати прасе, него је прате говедарима да ће јој они дати теле. Онда она отиде говедарима и заште од њих једно теле, а она њима да да медених погачица. Говедари јој не хтедну дати теле, него је испрате коњушарима, да ће јој они дати ждребе. Онда лисица дође коњушарима, па заште и од њих једно ждребе за медене погачице. Коњушари јој даду једно ждребе а она њима колаче.

али им добро наручи да никако не ломе колаче док она не пређе преко оног брда. Коњушари је послушају, али кад после преломе и загризу, виде да су колачи од земље и да их је лисица преварила, пак онда одмах за њом у потеру, али она беше већ далеко умакла те се они врате празни и уморни натраг.

Лисица, кад дође својој кући, метне ждребе у кошару, и стане га тимарити: сваки дан му је доносила травице зелене и водице студене, али кад би год полазила по траву и по воду, свагда би наручила ждребету да пази на њен глас и на њезине речи: „Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице,“ па ни на какав други глас да не отвора врата на кошари. Једном дође вук који е више пута слушао како лисица ждребету виче да отвори врата, па стане и он својим крупним гласом викати: „Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.“ Али ждребе позна да то неје онај танки глас лисичин, па му не хте отворити, а вук кад то виде, сакрије се зад кошаре. Мало времена постоји, ал ето ти лисице с водом и са травом. Како дође пред кошару, стане по обичају на вратима танко говорити: „Кобо, кобилице! отвори ми врата: носим ти студене водице и зелене травице.“ Ждребе позна глас њезин и на час јој отвори, пак стане приповедати, како је неко долазио и говорио као и она да му отвори врата, али дебелним гласом и како оно неје хтело отворити. Онда лисица рече: „Не отварај ништо на крупни глас, већ на врло

танак.“ Сутрадан кад лисица опет отиде по воду и траву, дође вук који је био сакривен и слушао сав њихов разговор, па се стисне што је већма могао и почне врло танким гласом : „Кобо, кобилице ! отвори ми врата : носим ти студене водице и зелене травице.“ Јадно ждребе превари се па отвори врата а вук њега за врат те га ували и свега поједе само главу и реп остави па онда отиде а врата се на кошари за њим затворе : као што су и била. Кад после дође лисица, по обичају стане звати : „Кобо кобилице ! отвори ми врата : носим ти студене водице и зелене травице.“ Али нити се ко јавља нити врата отвара. Онда она провири кроз брвна и кад опази у кошари само главу и реп од ждребета, начас се своме јаду досети, те обиђе врата и стане ридати и нарицати над мртвом главом ждребећом, а нај после од тешке туге и жалости отиде па се умртви на путу. Мало за тим удари онуда један човек с колима па нађе лисицу на путу : дигне је и баци у кола мислећи да је одере кад дође кући. Овај је човек имао у колима три сирца а лисица која се била утајила, дигне се полако пак извуче сва три сирца из торбе и побегне. Кад подобро умакне, а она поједе два сирца одмах, а трећи натакне на врат па онда пође даље. Идући тако сукоби се с вуком, који јој је ждребе изео, а вук кад виде у ње сирац запита је одкуда јој, а она му одговори да је изловала из воде. „А где је та вода ?“ запита опет вук, а лисица му рече : „Ходи, ја ћу ти показати.“ То беше око поноћи о уштрбу, и небо беше ведро.

Лисица доведе вука на једну воду и пошто му показа у води месечину, рече: „Ено видиш колики је сирац у води, него лочи, па ћеш га изловати као и ја свој што сам излокала.“ Онда сиромасх вук лочи, лочи, лочи, док му тргне вода пазад. Лисица му опет рече: „Лочи, вујо, сад ћеш изловати.“ А вук сиромасх опет лочи, лочи, док му вода тргне и на уши. Лисица му затисне и уши па му опет рече: „Лочи, вујо; сад ћеш изловати.“ А вук сиромасх опет лочи, лочи, док му тргне вода на нос и на уста. Онда му лисица затисне и нос и уста па га узјаше и рече да је болесна и да не може ићи, већ да је он носи. Јадни вук почне је носити, а она отегне певати: „Болан здраву носи, болан здраву носи.“ И кад је она ово понављала једнако, запита је вук: „Шта ти, тето, говориш?“ А лија му каже: „Ништа, вујо, бунцам.“ Па опет удеси: „Болан здраву носи; болан здраву носи;“ и тако једнако до пред једну кућу у којој су били сватови. Чујући сватови што лисица говори, изиђу пред кућу и почну хвалити њезину песму, а она им каже да би и боље певала да их хоће пустити у кућу а за тим и на таван. Сватови их пусте. Пошто вук с тешком муком изнесе лисицу на таван, који је био од лесе, онда отвори вуку и уши и уста и излије се вода из њега те полије доле сватове. Сватови полете на таван, лија скочи с тавана и утече а јаднога вука свега испребијају. Кад се после састану вук и лисица, запита једно друго како утече; вук одговори да је сав испребијан и да је једва утекао; тако и лисица

рече. Сад лишица позове вука да прескачу преко једног стога сена, што је онде близу био. Вук је послуша наопако по себе. Пошто неколико пута прескоче, рече лија вуку да добро не прескаче, да превећ на страну сваче, а не управо изнад стога. Онда он пође да прескочи управо изнад стога, те се на њега набоде. Лија видећи то развесели се много и рече вуку: „Мичи, вујо, мичи, сад ћеш сићи.“ А вук мичући дотера до дна стога; онда га лија остави светећи му се: „Одавно ја око тебе дерем опанке; јер си ти изео моје ждребе.“

Косовка девојка.

Уранила Косовка девојка,
 Уранила рано у недељу,
 У недељу прије јарка сунца,
 Засукала бијеле рукаве,
 Засукала до белих лаката,
 На плећима носи хлеба бела,
 У рукама два кондира златна,
 У једноме хлађане водице,
 У другоме руменог вина.
 Она иде на Косово равни,
 Па се пеће по разбоју млада,
 По разбоју честитог кнеза,
 Те преврће по крви јунаке;
 Ког јунака у животу нађе,
 Умива га хлађаном водицом,
 Причешћује вином првенијем,

И залаже хлебом бијелијем.
 Намера је намерила била
 На јунака Орловића Павла,
 На кнежева млада барјактара,
 И њега је нашла у живсту,
 Десна му је рука осечена,
 И лијева нога до колена,
 Вита су му ребра изломљена,
 Виде му се цигерице беле;
 Измиче га из те многе крвце,
 Умива га хлађаном водицом,
 Причешћује вином црвенијем
 И залаже хлебом бијелијем;
 Кад јунаку срце заиграло,
 Проговара Орловићу Павле:

„ Сестро драга, Косовко девојко!
 „ Која ти је голема невоља,
 „ Те преврћеш по крви јунаке?
 „ Кога тражиш по разбоју млада?
 „ Или брата, или брадучеда?
 „ Ал' по греху стара родитеља?“

Проговара Косовка девојка:

„ Драги брате, делијо незнана!
 „ Ја од рода никога не тражим:
 „ Нити брата, нити братучеда,
 „ Ни по греху стара родитеља;
 „ Мо'ш ли знати, делијо незнана,
 „ Кад кнез Лазар причешћива војску
 „ Код прекрасне Самодреже цркве

„ Три недеље тридест калуђера?
 „ Сва се српска причестила војска,
 „ Најпослије три војводе бојне:
 „ Једно јесте Милошу војвода,
 „ А друго је Косанчић Иване,
 „ А треће је Тошлица Милане;
 „ Ја се онда десих на вратима,
 „ Кад се шета војвода Милошу,
 „ Красан јунак на овоме свету,
 „ Сабља му се по калдрми вуче,
 „ Свилен калпак, оковано перје,
 „ На јунаку коласта аздија,
 „ Око врата свилена марама,
 „ Обазре се и погледа на ме,
 „ С' себе скиде коласту аздију,
 „ С' себе скиде, па је мени даде:
 „ „ На, девојко, коласту аздију,
 „ „ По чему ћеш мене споменути,
 „ „ По аздији, по имену моме:
 „ „ Ево т' идем погинути, душо,
 „ „ У табору честитогa кнеза;
 „ „ Моли Бога, драга душо моја,
 „ „ Да ти с' здраво из табора вратим,
 „ „ А и тебе добра срећа нађе,
 „ „ Узећу те за Милана мога,
 „ „ За Милана Богом побратима,
 „ „ Кој' је мене Богом побратио,
 „ „ Вишњим Богом и светим Јованом;
 „ „ Ја ћу теби кум венчани бити.“

„ За њим иде Косанчић Иване,
 „ Красан јунак на овоме свету,
 „ Сабља му се по калдрми вуче,
 „ Свилен калпак, оковано перје,
 „ На јунаку коласта аздија,
 „ Ово врата свилена марама,
 „ На руци му бурма позлаћена,
 „ Обазре се и погледа на ме
 „ С руке скиде бурму позлаћену,
 „ С руке скиде, па је мени даде:
 „ „ На, девојко, бурму позлаћену,
 „ „ По чему ћеш мене споменути,
 „ „ А по бурми, по имену моме:
 „ „ Ево т' идем погинути, душо,
 „ „ У табору честитогa кнеза;
 „ „ Моли Бога, моја душо драга,
 „ „ Да ти с' здраво из табора вратим.
 „ „ А и тебе добра срећа нађе,
 „ „ Узећу те за Милана мога,
 „ „ За Милана Богом побратима,
 „ „ Кој' је мене Богом побратио,
 „ „ Вишњим Богом и светим Јованом,
 „ „ Ја ћу теби ручни девер бити“.
 „ За њим иде Толица Милане,
 „ Красан Јунак на овоме свету
 „ Сабља му се по калдрми вуче,
 „ Свилен калпак, оковано перје,
 „ На јунаку коласта аздија,
 „ Ово врата свилена марама,

„ На руци му копрена од злата,
 „ Обазре се и погледи на ме,
 „ С руке скиде копрену од злата,
 „ С руке скиде, па је мени даде:
 „ „ На, девојко, копрену од злата,
 „ „ По ђему ћеш мене споменути,
 „ „ По копрени, по имену моме:
 „ „ Ево т' идем погинути, душо,
 „ „ У табору честитога кнеза;
 „ „ Моли Бога, моја душо драга,
 „ „ Да ти с' здраво из табора вратим,
 „ „ Тебе, душо, добра срећа нађе,
 „ „ Узећу те за верну љубовцу.““
 „ И одоше три војводе бојне.
 „ Њих ја данас по разбоју тражим“.

Ал' беседи Орловићу Павле :
 „ Сестро драга, Косовко девојко !
 „ Видиш, душо, она копља бојна,
 „ Понајвиша а и понајгушћа,
 „ Онде ј' пала крвца од јунака,
 „ Та доброме коњу до стремена.
 „ До стремена и до узенђије,
 „ А јунаку до свилена паса.
 „ Онде су ти сва три погинула.
 „ Већ ти иди двору бијеломе,
 „ Не кржави скута и рукава.“

Кад девојка речи саслушала,
 Проли сузе низ бијело лице,
 Она оде свом бијелу двору,

Кукајући из бијела грла:

„ Јао јадна! худе сам ти среће!

„ Да се, јадна, ва зелен бор хватим

„ И он би се зелен осушио.“

Рођење Исусово.

У оно време изиђе заповест од Римскога Цесара Августа да се пренише сав народ у његовом царству; и тога ради требаше у земљи Јеврејској сваки да иде онамо где су му стари живели. Марија беше од старине царскога рода Давидова, али род њезин беше пострадао и осиромашнио, а тако и Јосиф, њезин заручник, беше дрводеља у Назарету. Јосифу се јави у сну анђео и рече му, да ће Марија родити сина, и да му падне име Исус (спаситељ или избавитељ), јер ће он избавити свој род од греха њихових, и заповеди му да узме Марију. Тада пође Јосиф с Маријом у град Витлејем, где је од старине живела Давидова лоза, и тада се изврши што је про-рекао пророк Михеј: да ће се у маломе Витлејему родити Месија, цар Израњски. Кад они дођу у Витлејем, а то све куће и гостионице већ пуне гостију, те они не имајући куд склопе се у једну коњушницу. Онде Марија роди сина свога првенца, и пови га и метну га у јасле. Тако, као сиромашно, нејако дете-ице у јаслама лежаше онај који сад седи на највишем престолу! Осим Јосифа и Марије нико не знаше за то, нити ко за њ питаше.

Али се то брзо опет разгласи. У ономе крају беху у пољу пастири и чуваху ноћу стадо своје. И у једанпут сину велика светлост и из светлости стаде међу њих анђео господњи и рече им: „Ево јављам вам велику радост, која ће бити свему народу. Јер

вам се данас роди спас, Христос господ, и то одмах овде у Витлејему. Онде ћете наћи дете повито где лежи у јаслама.“ Истом он то изговори, а то сви анђели господњи обретоше се онде певајући: „Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља.“

По том анђели отиду од њих опет на небо; а они још ону ноћ одмах похите у Витлејем, и нађу све како им је анђео казао, и приповеде Јосифу и Марији шта су у пољу видели, а и многим другим људима. И сви се дивеше томе; а Марија чуваше све речи ове и слагаше их у срцу своме.

У осми дан по рођењу обрежу дете и надену му име Исус.

А кад му се наврши четрдесет дана, донесоше га у Јерусалим у цркву, као што је био закон. А у Јерусалиму беше један побожан старац, по имену Симеун; њему беше свети дух казао да неће пре умрети док не види месију. И онај дан каза му дух свети те дође у цркву и узе Исуса на руке и рече: „Сад отпушташ с миром слугу свога, Господе, по речи својој; јер видеше очи моје спасење твоје.“ Марија пак рече: „Где овај лежи да многе обори и подигне и да буде знак против кога ће се говорити; и теби ће самој пробости нож душу, да се открију мисли многих срца!“

И једна стара пророчица, Ана, приступи и хваљаше. Господа и говораше за њега свима који чекаху спасења у Јерусалиму.

Мијачка песма.

Не гази цвеће, Стале овчаре,
токо го бери.

И да го бера, Цвето девојко,

кој ће го носит?
 Кога си имам, Цвето девојко,
 лошу невесту :
 Дете ми копет, Цвето девојко,
 на шест недељи,
 Кућу ми метет, Цвето девојко,
 на три недељи,
 Ђубре ми берет, Цвето девојко,
 на сред одаја,
 Коприви растет, Цвето девојко,
 комад ми месит,
 А се променат, Цвето девојко,
 на две недељи.
 Остави лошу, Стале овчаре,
 земи си арну.
 Како с' остават, Цвето девојко,
 што се венчало?
 Све што се зело, Цвето девојко,
 ће се ћердосат!

Здравје.

Требет да се чуваме од многу ладни и одвећ
 врели јестива и пића, оту често зими од това биду-
 вајет желудачни болки. Врела чорба, кафе, чај итд.
 расипувајет желудац више отколи што се надејеме.

Толку је страшен и мраз и мразева вода која
 се дотеруват да за неколку сати может да убијет
 човека со грчеви в срце. Отколи грчеви се добиват
 ушче и несвес. Намало, који добро не отворит очи да
 видит шчо јадет и шчо пијет, тој некогаш горко ће
 платит. Колцина су останали без зоби од немукајет
 и шчо адет! и пијет многу ладно после топло, и многу
 топло после многу ладно! Но кога спомнаф зоби, бар

ај да кажа нешто како се зоби чувајет: Прво као што рекоф не требет ни да се јадет ни да се пвјет многу ладно или многу топло.

Зоби требет секој ден да се чистит и да се мијет а најарно је на вечер пред легнување со малу сапун и млака вода.

Не требет да кршине со зоби што је тврдо као оревн, лешници и друго, оту может да се одљуштит зоб и после да згнијет.

На деца не давајте шећер многу да јадет и да га со зоби ломит. А који знојет како су несносни болови кога болит зоб, како се трошчат цели ноћи, и како је грдо со расипани зоби; тој ће се сторит мукајет и ће утувит горна правила да по ниф чуват своји зоби. Поступајећи оваке ће уштедит себи несносни болови који доодит од расипување зоби и ће их очуват дур је жив здрави и цели. Оваке требет да чинит не саде оније који имајет здрави зоби, токо и оније чији су расипани; јер ако ништо друго баре ће очуват што је здраво и ће залечит што је расипано да не патит од зобобола и да не патит пак се знојет да немаат здравје потишно без зоби и на младос а камо ли на старос.

Неје добор ни она наш адет да се начас париме кога настипуваме мислејећи да ћеме со клавање во пара да стишаме болови од назеба, а овамо је парење не саде безуспешно токо и пакосно.

Со парење может да се зачкајет појаки болови а может ушче и плеврит да добијет некоде коде човек неје ни слутил.

Ја овде на брза рока ћу навестит која места на нас может колај да настинет.

Човеку может да назебет врат и жила со такви болови да му се врат здрвит или да потечет жлезди околу врата.

Може да настинет гродни кош со јаки блажеви.

Може да настинет трбув и од тује да излезет страшни грчеви в черева со терање на двор или без терање.

Може да настинет удови — роци и нози — со јаки блажеви во жили или во зглавци, таке да човек не може ни да се накашлат ни да мрднет без болови.

Сега ако секоде и секогаш употребиме парење ќе излезет јаки болови ако су мишићи настинали саде, а ако су се бешчазн надули ѓа потечет и ќе ватит да берет. А како се бешчазн околу врата кога нагнојит тешко лекувајет, секој знојет који је баре једнош патил.

Ако је настинал гродни кош, не саде шчо ѓа бидет бодежи појаки, тбко може да излезет и плеврит во мрежа од цигер или во сам цигер, оту парење носит јава навала крви в цигер.

Ако је настинал трбув бидуват инаку. Саде ако болит черева парење је добро и грчеви ѓа поминет, али ако си осеѓал пре као некакво парање по трбув тога со парење ѓа сториш ушче по лошо. Ако се пак обзрнеме и на това шчо в трбув имат мрежица тики ако је таја мрежица запалена од назеба, тога може таја мрежица и да пливритосат со парење.

И удови кога настинувајет, парење је шткодливо, тики кога видиш парење неје за никоде!

Ату, ѓа речеш, кога парење неје ни за коде, тога шчо да се чинит? Ево шчо да се чинит: клин клин терат, шчо се велит. Ако се некој смрзнал, тога не требет начас да го донесеме во топла одаја токо во ладна и да го трљаеме со снег или со ладна вода. Откога ѓа го истрљаеме оваке и поткрепиме со вино или со ракија, тога ѓа го влеземе во топла одаја. Това знојет секој, и пак кога ѓа настинет некој будаласто се клават во пара и со бајење сакат да се излечит! Који оваке работат и од дете је по аѓамѓја.

Саде грчеви во черева као шчо рекоф, может да се лекувајет со парење, а друго настинување оваке се лекуват:

Ако си настинал земи једна ленена чиста крпа или платно, тики здипли го неколку крата, утопи крпу во ладна вода, после исцеди је добро тики обложи со неја онеја место шчо је настинато. Једна ладна крпа клај, друга извади начас кога ћа видиш да се стоплила, све таке чини и најпосле ћа видиш да ће се болови брзо стишајет и човек се смирит и оздрават а со парење се opakостуват.

Али и овеја требет добро да се запаметит, да овеја клавање крпа бидуваат спротив човека. Имат људи шчо им топли крпи чинит добро а ладни не может да сносит а други пак сакајет ладни. Затова ако видиш једнош, дваш, триш да ти настин повеќе болит шчо клаваш ладни крпи, тога требат да клаваш топли а не ладни крпи, али је това многу ретко, затова секогаш требет да зафаѓаме со ладни крпа, оту знојет и мало и големо да су ладни крпи многу поарни и по лековити од топли.

А да се настин лекуват со ладно а не со топло и со клавање во пара, се знојет и отоде шчо кого ни настинуват глава мије је не париме токо је ладиме. Овеја баре знојет и деца и баби.

Народна македонска песма.

Ој! који тој велит,
Да сум Бугарин?
Бугарин не знојет
Да с' избавит сам;
Он барјаку руском
Длгуват свој дом.

Мијак сум и Брсјак,
 Од старине јунак ;
 Обадва сме браћа,
 Што с' пусата фаћат,
 А брат понајстари
 Од обадва Срб.

Играм српско оро,
 Српске песме пејем,
 Чиним српски свет-ден,
 Српски барјак вијем,
 И судени чекам
 Српски велик-ден.
 Кога тој ће зблиснет,
 Песна слободија
 Да с' сегоде орит,
 Код се српски зборет
 Од брегова Струме
 До на црни Дрим.

Пак од Дрима тамо
 До Дунава плавог,
 Коде што тој јунак
 Со Савом се грлит.
 А над њим се блистат
 Поносни Белград.

Тог њ' устанет Марко,
 Со њим Душан силни,
 Ђе поведет коло
 Славно на около,
 Тик ће веље царство
 Ко некогаш бит.

